

Vergaderjaar 2007–2008

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

CX

VERSLAG VAN EEN MONDELING OVERLEG

Vastgesteld 10 maart 2008

De **commissie voor de JBZ-Raad**¹ heeft op 26 februari 2008 overleg gevoerd met minister Hirsch Ballin van Justitie over:

- **het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken.**

Van dit overleg brengt de commissie bijgaand woordelijk verslag uit.

De voorzitter van de commissie voor de JBZ-Raad,
Kox

De griffier van de commissie voor de JBZ-Raad,
Van Dooren

¹ Samenstelling: Holdijk (SGP), Dölle (CDA), Van de Beeten (CDA), Broekers-Knol (VVD), De Graaf (VVD), Kox (SP), voorzitter, Essers (CDA), Meurs (PvdA), Eigeman (PvdA), Engels (D66), Franken (CDA), vice-voorzitter, Van Kappen (VVD), Peters (SP), K.G. de Vries (PvdA), Haubrich-Gooskens (PvdA), Reuten (SP), Koffeman (PvdD), Böhler (GL), Van Bijsterveld (CDA), Strik (GL), Lagerwerf-Vergunst (CU), Duthler (VVD), Vliegenthart (SP), Kuiper (CU) en Yildirim (Fractie-Yildirim).

Voorzitter: de heer Kox

De **voorzitter**: Ik richt een speciaal woord van welkom tot de minister die bijna vaste gast in dit huis is op dinsdag. Fijn dat u weer de moeite hebt genomen om te komen, mijnheer de minister. U hebt een brief¹ van ons ontvangen met het verzoek om bij de aanvang van de vergadering kort in te gaan op de vragen die eerder schriftelijk en mondeling zijn gesteld. Daarna zullen de leden van de commissie de gelegenheid krijgen om aanvullende vragen te stellen.

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Dank voor de gelegenheid om een vervolg te geven aan het overleg dat wij op 15 januari jl. hebben gehad². Over het te nemen kaderbesluit dataprotectie wordt al sinds eind 2005 in de Raad gesproken. Het gaat om het ontwerp-kaderbesluit over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken. Dat betekent dat er inmiddels een lange reeks van geannoteerde agenda's is waarin op dit onderwerp wordt ingegaan. Ik heb er ook verscheidene malen tekst en uitleg over mogen geven aan uw collega's in de Tweede Kamer. Het politieke akkoord over de artikelen en een aantal overwegingen van het ontwerp-kaderbesluit is inmiddels alweer van november vorig jaar. Zo heren der komt dan kritiek op. Dat is op zichzelf niet ongevoel bij dit onderwerp. Het lijkt mij desalniettemin van belang om nu te streven naar afronding van de besluitvorming. Ik heb dat ook eerder bij verscheidene gelegenheden gezegd. Ook al kunnen wij niet zeggen dat wij met ons zevenentwintigen identieke dromen realiseren, het is wel goed om dit soort kaderbesluiten in Europees verband te hebben. Ik heb dan ook steeds mijn steun gegeven aan het kaderbesluit over procedurele rechten, wat een nog moeilijker project blijkt te zijn in Europees verband. In een brief aan de Tweede Kamer van 5 februari 2007, nu een jaar geleden, is de huidige situatie binnen de EU op het terrein van de politieke en justitiële gegevensuitwisseling beschreven. Dat was op verzoek van het toenmalige lid van de Tweede Kamer, nu mijn collega, mevrouw Albayrak. Zij had dit verzoek gedaan, omdat er in de Tweede Kamer onduidelijkheid bestond over de verschillende ontwikkelingen in de Europese Unie en vooral over de verhouding tussen die ontwikkelingen onderling rond de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de rechtshandavingsdiensten. Er zijn op dit moment uiteenlopende afspraken en overeenkomsten van kracht. De belangrijkste is natuurlijk de Schengenuitvoeringsovereenkomst. In titel VI van deze overeenkomst zijn speciale bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens opgenomen, maar dat is een betrekkelijk gefragmenteerde regeling. Het is dus niet iets waarvan wij kunnen zeggen dat daarmee de behoefte weg is op dit terrein aan een kaderbesluit als in ontwerp voorligt. In deze fragmentatie ontbreken het recht op kennisneming en de uitoefening van onafhankelijk toezicht op de gegevensverwerking. Het is goed om die alsnog een plaats te geven. Daarin zit de toegevoegde waarde van een kaderbesluit op dit terrein. Wij hebben ook nog de rechtshulpovereenkomst. Er is vaak een belangrijke rol toebedeeld aan de beginselen van de Raad van Europa. Ik kom nog te spreken over de verhouding tot het Verdrag van de Raad van Europa. Kortom, er is sprake van een onoverzichtelijke situatie. Dat is voor het kabinet reden om het kaderbesluit wenselijk te achten. Daarbij komt nog dat de gegevensuitwisseling wordt geïntensiveerd via SIS II, het Verdrag van Prüm en het zogenaamde Zweedse kaderbesluit over de verstrekking van politiegegevens aan het buitenland als die ook op nationaal niveau zouden moeten worden verstrekt. De ontwikkelingen gaan in een nogal hoog tempo door. Dat betekent dat wij ook op het punt van de beveiliging van de gegevens in de Europese ruimte een stap verder moeten zetten.

¹ Zie Kamerstuk 23 490, CW.

² Voor verslag van dit mondeling overleg zie Kamerstuk 23 490, CR.

Het beschikbaarheidsbeginsel is nu richtsnoer. Ik heb daar eerder in ander verband over gesproken. Het is ook belangrijk dat wij dit hebben. Ik wil de voordelen van het ontwerp-kaderbesluit als volgt samenvatten. Er wordt binnen de Europese Unie meer eenduidigheid gecreëerd in de regels die van toepassing zijn, inclusief de rechtswaarborgen voor de burger. Er komt een samenhangend geheel van regels dat kan dienen als basis voor de verdere intensivering van de gegevensuitwisseling tussen de lidstaten; dit in verhouding tot de verscheidenheid van regelingen en regelingsplaatsen waarop ik net duidde. Daarmee is niet gezegd dat dit pakket uitputtend is. Op deelreinen zijn uiteraard altijd aanvullingen mogelijk. Ik duidde al aan dat het Verdrag van Prüm ook een paragraaf bevat over gegevensbescherming vanwege de geautomatiseerde bevraging betreffende onder andere DNA-gegevens die er in zit, zoals uw commissie weet. Wij hebben het daar onlangs nog over gehad. De derde reden waarom wij hierin een voordeel zien, is dat het een adequaat niveau is: strikter dan de meer algemene beginselen van het Verdrag van de Raad van Europa, uitgebreider dan de Schengenuitvoeringsovereenkomst op het punt van rechtswaarborgen en het toezichthoudend orgaan en, anders dan de aanbevelingen van de Raad van Europa, bindend voor de lidstaten. Het kaderbesluit bevat ook regels over de doelen met het oog waarop de gegevens door de lidstaten kunnen worden uitgewisseld of aan derde landen kunnen worden verstrekt. De doelbinding zit er dus in, evenals de doorgifte aan particuliere instanties, proportionaliteit en verplichtingen tot correctie. De verwerkingstermijnen worden geregeld, evenals het recht op informatie, het recht van toegang en het recht van correctie en van het wissen van gegevens. Kortom, alle belangrijke onderwerpen die wij ook uit andere algemene regelingen op het terrein van de gegevensverwerking kennen, zitten erin evenals, zoals gezegd, toezicht. Daarom steunen wij het voorgestelde kaderbesluit. Wij beschouwen het als een goed vervolg en nuttig. Het bevat een goed evenwicht tussen de belangen van criminaliteitsbestrijding en de bescherming van gegevens. Een punt waaraan wij, zoals u weet, ook in Nederlands verband aandacht geven met de onlangs ingestelde commissie onder voorzitterschap van mevrouw Brouwer-Korf.

Betekent dit nu dat ik ga beweren dat er helemaal niets is waarover je kritisch kunt zijn? Natuurlijk kun je kritisch zijn op het punt van de reikwijdte. Wat ons betreft, had men een stap verder kunnen gaan en er ook gegevens bij kunnen betrekken die uitsluitend binnen een bepaalde lidstaat worden verwerkt. Ik heb gemerkt dat daarvoor wel steun bestond. Ik zou haast zeggen: ondanks het feit dat het dus ging om dingen die alleen binnen een lidstaat spelen. Wij hebben naar mijn mening te vaak de reflex: als het alleen maar binnen een lidstaat speelt, dan moet de Europese Unie erbuiten blijven. Het zou in onze ogen welkom zijn geweest als het wel was gebeurd, omdat dit had bijgedragen aan het vertrouwen dat wij kunnen hebben in de interne gegevensverwerking van de lidstaten. Nederland is niet het enige land waarin meestal de eerste verdedigingslinie is: wij hebben het alleen over wat tussen de lidstaten speelt en niet over wat daarbinnen speelt. Dat heeft ertoe geleid dat wij op dit punt minder in het besluit aantreffen, dan aanvankelijk was gedacht.

Over de discussie over het niveau van de bescherming heb ik al iets gezegd. Natuurlijk moeten er voor de gegevensverwerking door politie en justitie op een aantal punten specifieke regels worden gesteld. Een essentieel verschil met de algemene, bijvoorbeeld commerciële, gegevensverwerking is de spanning tussen enerzijds het belang van de betrokkene bij kenbaarheid van de gegevensverwerking en anderzijds het belang van de opsporing en het onderzoek. Daarin moet een balans worden gevonden. Ik denk dat men daarin goed is geslaagd in het ontwerp-kaderbesluit. Mevrouw Strik heeft op 15 januari een paar vragen gesteld die op het ontwerp-kaderbesluit betrekking hadden. Ik zal proberen die te beantwoorden. Haar eerste vraag had betrekking op het feit dat het ontwerp-

kaderbesluit naar het oordeel van de Europese Toezichthouder Gegevensbescherming een aantal te ruime mogelijkheden zou bieden inzake het gebruik van verstrekte gegevens voor een ander doel. In het ontwerp-kaderbesluit wordt het criterium gehanteerd dat de verdere verwerking niet onverenigbaar mag zijn met de oorspronkelijke verwerking. Ik merk op dat wij dit ook terugvinden in artikel 5 van het Verdrag van de Raad van Europa. Het is dus als benadering niet zo gek. De Europese Toezichthouder heeft er juist op gewezen dat dat criterium te eng kan zijn om de verstrekking te rechtvaardigen van gegevens als de verwerking daarvan niet verenigbaar is met de oorspronkelijke verwerking. Je kunt het dus kennelijk ook van de andere kant benaderen. Ik denk dat het geldende criterium in de nationale situatie hanteerbaar is en dat er goed mee kan worden gewerkt.

Mevrouw Strik heeft ook vragen gesteld over het niveau van bescherming van het ontwerp-kaderbesluit. Zij heeft gevraagd waarom de regering zich verzet tegen het opnemen van een verklaring dat de toepassing van dit besluit in overeenstemming moet zijn met de Conventie.

De heer **De Vries** (PvdA): Voorzitter. Zou het mogelijk zijn dat de minister iets langzamer spreekt? Deze materie is tamelijk ingewikkeld en het is voor ons een hele hijs om elk woord goed te kunnen wegen.

Minister **Hirsch Ballin**: Dat zal ik proberen.

Hoe moeten wij het niveau van bescherming zien in verhouding tot de Conventie van de Raad van Europa? Ik heb er al iets over gesteld in mijn brief van 15 januari en eigenlijk zo-even ook, toen ik in wat bijzinnen vergelijkingen maakte met het Verdrag van de Raad van Europa. Natuurlijk, het is een specifieke materie, je moet er dus wel iets over zeggen in de weging ten opzichte van het opsporingsbelang. Naar onze overtuiging is er geen reden om nu nog eens een verklaring op te nemen, inhoudende dat de toepassing van het kaderbesluit in overeenstemming moet zijn met de Conventie van de Raad van Europa. Ik zie er het nut niet zo van in. Het zou ook tot verwarring aanleiding kunnen geven op het punt van zinvolle verschillen. Het zou kunnen leiden tot a contrario-redeneringen, waarvan ik als rechtenstudent met de paplepel ingegoten heb gekregen dat dit de slechtste redeneringen zijn die je in de rechtsvinding kunt hanteren, maar waarvan ook iedere jurist weet dat ze bijna niet uit te roeien zijn.

De heer **Franken** (CDA): Dat is een Scholteniaanse opmerking die ik van harte onderschrijf.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik kijk even naar de auteur van het boek Inleiding tot de rechtswetenschap.

De heer **Franken** (CDA): Daar staat die normatieve uitspraak in.

Minister **Hirsch Ballin**: Oké, zo zie je dat grenzen wegvallen. Wij ontdekken het gemeenschappelijke.

Er is dus niet zozeer sprake van verzet tegen die verklaring als wel van de vraag wat wij ermee kunnen bereiken, of wij het gedaan kunnen krijgen en of wij niet het risico lopen dat het op de een of andere manier verkeerd wordt uitgelegd, daar waar er specifieke regels zijn. Daarom denk ik: toch maar niet.

Mevrouw Strik heeft gepleit voor uitbreiding van artikel 11, zodat ook de toegang tot de gegevens en de overdracht ervan worden vastgelegd. Ik heb in haar vraag althans een impliciet pleidooi daarvoor verstaan. Die handelingen worden gecontroleerd. Het is dan ook mijns inziens niet nodig. Het vloeit ook voort uit de verplichtingen tot beveiliging van de verwerking. Die zijn opgenomen in artikel 22, tweede lid, van het ontwerp-kaderbesluit.

De criteria van artikel 14 vormen een balans tussen de verschillende belangen. Eigenlijk hadden wij niet zoveel behoefte aan de regels die in dit artikel gegeven zijn, omdat het kaderbesluit betrekking heeft op de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de lidstaten. Daarvoor hebben wij vooral regels nodig op dit moment. Het Europees Parlement heeft destijds aangedrongen op een regeling. Het criterium van een toereikend beschermingsniveau in de ontvangende lidstaat is ontleend aan de privacyrichtlijn van de eerste pijler, die zoals bekend niet slaat op het domein van justitie en politie. Ik denk dat wat er nu is voorgesteld evenwichtig is en een goede balans vormt tussen de tegengestelde belangen. De regeling van artikel 16 is een laat element in de ontstaansgeschiedenis van het ontwerp-kaderbesluit. De nationale regels blijken zeer verschillend te zijn. Wij hebben zelf geen algemene notificatieplicht. Wel is er op grond van artikel 126bb van het Wetboek van Strafvordering een verplichting om betrokkene in kennis te stellen van het feit dat jegens hem bijzondere opsporingsbevoegdheden zijn ingezet. Een algemene notificatieplicht zou grote consequenties hebben voor de werklust van de politie. Denkt u maar eens aan de aanhouding van een groep hangjongeren of hooligans. Die zouden dan allemaal schriftelijk in kennis moeten worden gesteld van het feit dat er politiegegevens over hen worden verwerkt. Dat zou ook gelden voor aangevers en getuigen. Wij moeten er natuurlijk voor zorgen dat de politie weer eens toekomt aan opsporing. Hopelijk zijn de acties van dit jaar binnenkort voorbij. Deze hebben toch ook wat gevolgen gehad op het terrein van boetes en transacties. Ik denk niet dat het nog in 2008 gaat werken. Dit was, zo zeg ik er nu maar in alle rust bij, een minder serieus onderdeel van mijn reactie. U begrijpt wat ik wilde zeggen. Wij moeten de politie als dit soort dingen niet speelt, niet nodeloos belasten met dingen die eigenlijk veel te breed zouden uitwerken. Het criterium van zwaarwegend opsporingsbelang is op dergelijke situaties niet van toepassing. Ik denk dus dat artikel 16 evenwichtig is.

Dan het recht op kennisneming, neergelegd in artikel 17 van het ontwerp-kaderbesluit. Noch in het Verdrag van Straatsburg, noch in de Nederlandse wetgeving wordt voorzien in kennisgeving van het doel van de verwerking. Als wij ons NAP daar als maatstaf nemen, gaan wij toch een beetje overvragen. Wij hebben de reputatie van een vergaande bescherming. Wij voorzien niet in kennisgeving van het doel van de verwerking. Er zitten allerlei complicaties aan vast. Het lijkt mij ook overbodig, omdat je uit de aard van de gegevens die Europees worden verstrekt eenvoudig het type doel kunt afleiden.

Mevrouw Strik heeft gevraagd om een nieuw advies van het Europees Parlement. Het ontwerp-kaderbesluit is inmiddels aan het Europees Parlement voorgelegd. Wij moeten misschien wachten op het hervormingsverdrag, maar dat lijkt mij niet zo aantrekkelijk, ook al zal zeer binnenkort de ontwerp-goedkeuringwet bij de Tweede Kamer worden ingediend. Bij de behandeling van het Verdrag van Prüm hier op 15 januari, is het gemis aan een overkoepelend kader op het gebied van politiegegevens aan de orde gekomen. Zoals ik uw Kamer bij verschillende gelegenheden heb bericht, hechten wij zeer aan een spoedige totstandkoming van het kaderbesluit. Artikel 27bis bevat een evaluatiebepaling, zelfs een uitgebreide. Mijn aanbeveling is om eerst te evalueren en dan te bezien of er op dit vlak nog nieuwe tekstvoorstellen moeten worden gedaan. Dat is ook de opvatting van de Commissie. De inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon heeft consequenties voor de procedure in de derde pijler. Als de Commissie het kaderbesluit gaat evalueren, zullen er dus andere regels gelden ten aanzien van de besluitvorming. Wie weet, krijgen wij dan alsnog op de agenda het punt van de ruimere reikwijdte van het kaderbesluit, waar ik, zoals gezegd, voor zou zijn geweest. Tot het zover is, zijn er in ieder geval gemeenschappelijke regels in het kaderbesluit gegeven. Dat is toch waar het ons hier om zou moeten gaan.

Voorzitter. Ik hoop dat dit voldoet aan uw bedoeling dat ik nu het aanvul-

lende antwoord zou geven waaraan wij op 15 januari niet zijn toegekomen, plus een antwoord op vragen van mevrouw Strik.

Vragen en opmerkingen uit de commissie

De **voorzitter**: Ik geef als eerste collega Franken het woord, omdat hij de vergadering eerder moet verlaten.

De heer **Franken** (CDA): Voorzitter. Mevrouw Van Bijsterveld en ik moeten wegens een andere parlementaire verplichting om kwart voor vijf deze bijeenkomst verlaten. Ik stel het op prijs dat u ons onmiddellijk in de gelegenheid stelt om iets te vragen.

Dank ook aan de minister voor de toelichting op de laatste tekst van het ontwerp-kaderbesluit. Wij zitten hier altijd met het probleem dat de teksten over elkaar heen tuimelen. Ik zie dat ik het in mijn aantekeningen heb over overweging 13a, terwijl dat inmiddels overweging 13bis is geworden. Wij moeten er toch uit zien te komen. De minister heeft helder uiteengezet waarover het hier gaat, waarvoor mijn dank. Ik meen dat ik mag zeggen dat het beginsel van het streven naar een goede samenwerking tussen de autoriteiten door ons wordt onderschreven. Daarbij kan natuurlijk spanning ontstaan met betrekking tot een adequaat niveau van gegevensbescherming, maar daarbij moet het beschikbaarheidsbeginsel als uitgangspunt gelden. Dat is dan ook eigenlijk het richtsnoer. Om die spanning te kunnen wegnemen, moeten er duidelijke bepalingen komen. Daarnaast heb ik nog een enkele vraag.

Naast datgene wat er in het ontwerp-kaderbesluit wordt geregeld, zijn er nog diverse sectorale regelingen met een verschillend beschermingsniveau. Ik denk aan SIS, Europol en Eurojust. Je krijgt een enigszins versnipperde besluitvorming. Volgens mijn aantekeningen wordt er verwezen naar artikel 24a, maar ik heb in de tekst die ik zojuist uitgereikt heb gekregen, kunnen zien dat artikel 24a niet meer bestaat en dat de artikelen zijn vernummerd. Misschien kan de minister, die zojuist een mooie leerstellige uitspraak heeft gedaan over interpretatiemethoden, meer in het algemeen aangegeven welke interpretatiemethode hier de voorrang krijgt in het kader van de verschillende sectorale regelingen. Wat is het uitgangspunt om een beschermingsniveau te hanteren dat overeenkomt met de eisen van de Nederlandse rechtsopvattingen?

Een ander punt dat ik wilde aanstippen, is dat bij doorgifte naar derde landen bepalend is dat er ook in het ontvangende land een adequaat niveau van gegevensbescherming moet zijn. Welk land is bepalend in het geval dat de beschermingsniveaus verschillend zijn, het verstreckende of het ontvangende? Je zou kunnen zeggen dat het verstreckende land dit uitmaakt, maar is dat wel zo? Hoe moet die afweging naar de opvatting van de minister worden gemaakt? Moet men terughoudend zijn als gegevens gaan naar een land waar het beschermingsniveau duidelijk minder is? Welke criteria mag men dan hanteren? Hoe zou die afweging moeten worden gemaakt?

Mijn volgende vraag betreft de notificatie, waarover de minister zojuist heeft gesproken in het kader van het huidige artikel 16. De notificatie is facultatief, want het moet in het nationale recht worden uitgewerkt. De minister verwees naar artikel 160 van het Wetboek van Strafvordering. Ik hoor graag uit zijn mond de bevestiging dat het Nederlandse recht met betrekking tot notificatie bepalend is voor de uitoefening van dit recht van de burger. Ten slotte heb ik een vraag over het recht op kennisgeving. Ook hier heb ik het over het verstrekken van gegevens aan derde landen. De ontvangende instantie moet toch zijn identiteit kenbaar maken en aangeven wat het doel is waarvoor de gegevens in dat land zullen worden gebruikt? Dat lijkt mij een belangrijk punt, maar dat blijkt niet uit de voorliggende tekst van het kaderbesluit. Ik ben benieuwd naar de uiteenzetting van de minister over deze punten.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): Minister, hartelijk dank voor de beantwoording van de vragen die ik de vorige keer heb gesteld. Ik zal het daarom nu zo kort mogelijk houden.

Wij zijn twee dagen geleden op de hoogte gebracht van een advies van de commissie-Meijers. Ik zie aan uw reactie dat u dat niet kent.

Minister **Hirsch Ballin**: De commissie-Meijers, de Permanente Commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht, is geen adviesorgaan, maar een particuliere groep die opvattingen kenbaar maakt vanuit de rechtspolitieke overtuiging van de leden van deze commissie. Vandaar dat het deze commissie vrijstaat om haar oproepen te doen toekomen aan degenen van wie zij denkt dat deze daarbij in goede aarde vallen. Nu is niet bij voorbaat gezegd, dat dit stuk van de commissie-Meijers bij mij niet in goede aarde zou vallen, maar ik heb het tot nu toe niet onder ogen gekregen.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): De commissie werpt in ieder geval een aantal belangwekkende vragen op.

Voorzitter. Ik begrijp dat de minister daar nu niet meteen op kan reageren, maar ik zou het fijn vinden als hij er nog kennis van zou kunnen nemen en er in een later stadium op zou kunnen reageren. Ik noem een aantal punten uit de brief die van belang zijn.

De minister stelt dat de doelbinding goed is geregeld in het kaderbesluit, maar ik heb het idee dat in artikel 12 onder d een vrij ruime mogelijkheid wordt geboden om ook voor andere doelen gegevens te verstrekken of uit te wisselen.

Ik sluit mij aan bij de vraag van de heer Franken over artikel 14. Wie bepaalt eigenlijk of een land een toereikend beschermingsniveau heeft? Er staat wel bij waaraan je ongeveer moet denken, maar er staat ook: toereikend worden geacht. Wie bepaalt dat? Kan dat niet leiden tot heel verschillende interpretaties?

Op het punt van de kennisneming sluit ik mij ook aan bij de opmerkingen van de heer Franken. In de ogen van de minister heeft het geen zin en is het zelfs gevaarlijk om een verklaring af te geven over de overeenkomst met de Conventie. De Raad zou natuurlijk kunnen verklaren dat minimaal het niveau van de Conventie zal worden gehanteerd. Natuurlijk staat het de EU vrij om op een hoger niveau te gaan zitten, maar in ieder geval zal de EU moeten waarborgen dat minimaal dat niveau zal worden gehandhaafd.

Op pagina 23 van het verslag van een schriftelijk overleg, vastgesteld op 15 januari (23 490, CO), heeft de minister aangegeven dat het handvest niet van toepassing is op de derde pijler. Daar staat: «Het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie waarborgt het recht van een ieder tot toegang tot de dossiers die worden gehouden bij de instituties en organen van de Unie, met inachtneming van bepaalde belangen (artikel 41). Dit recht is echter niet van toepassing op de gegevens die door de bevoegde autoriteiten in de lidstaten worden verwerkt.» Ik vraag mij af of het klopt dat het toepassingsbereik van het handvest zo beperkt is. In het oorspronkelijke Commissievoorstel wordt op pagina 3 nadrukkelijk vermeld dat de artikelen 7 en 8 van het handvest in acht moeten worden genomen bij dit kaderbesluit.

De minister heeft terecht aangegeven dat richtlijn 46 niet van toepassing is op de derde pijler, maar ook hiervan stelt de Commissie (op pagina 5) dat de regels moeten stroken met het algemene beleid van de Unie en dat de grondbeginselen in de richtlijn wel degelijk ook van toepassing zijn op de derde pijler.

Graag krijg ik een reactie van de minister op beide punten, omdat ik denk dat het belangrijk is om te weten in welk kader wij kunnen toetsen, en of de normen daarmee in overeenstemming zijn.

Ik heb de vraag opgeworpen of het niet beter zou zijn om te bekijken of

richtlijn 46 zodanig kan worden aangepast dat wij straks één beschermingsniveau hebben voor verschillende beleidsterreinen. De minister heeft net aangegeven dat heel veel instrumenten buiten dit kaderbesluit vallen, zoals Europol en Eurojust. Wij hebben nu dus al heel veel versnippering. Is het voor de rechtszekerheid niet duidelijker om de bescherming van persoonsgegevens van de derde pijler deze in de richtlijn daarin op te nemen? Een ander belangrijk punt daarbij is, dat het Hof van Justitie dan de bevoegdheid heeft om die normen te toetsen.

De heer **De Vries** (PvdA): Voorzitter. Dit is een complexe materie. Ik moet zeggen dat ik als lid van een medewetgevend lichaam grote problemen heb met afhandeling hiervan in een mondeling overleg, zeker waar mij aan het begin van de vergadering de laatste tekst in handen is gedrukt van een document dat wij toch gemeenlijk uitvoerig willen bestuderen. Als u het goedvindt, knoop ik aan bij het verslag van het mondeling overleg van 15 januari waarin ik een opmerking heb gemaakt over Interpol. Alhoewel het mij niet onbekend was, dat wat de minister daarop als antwoord heeft gegeven in deze sfeer zou liggen, vind ik dat de gang van zaken om een oordeel van de regering vraagt. Interpol is kennelijk een soort van privaatrechtelijke organisatie die zich op alle mogelijke manieren bezighoudt met samenwerking die in de casus die ik de vorige keer heb genoemd, tot een ongelooflijke uitwas heeft geleid. De regering trekt er haar handen een beetje van af en zegt dat het een soort hulpmiddel is, een soort tweede weg voor de politie om haar werk te doen. Er lijkt mij reden voor enige bezinning van de regering op de wenselijkheid van zo'n min of meer privaatrechtelijk politiecircuit, omdat dit zich moeilijk laat inpassen in de manier waarop naar ons oordeel de politie onder de controle van regeringen behoort te staan. Alle semiregelingen en het semitoezicht dat daar aan de orde is, vind ik niet geweldig. Ik wil er nu niet verder op ingaan, maar ik zou het op prijs stellen om in de nabije toekomst nog eens apart hierover van gedachten te wisselen.

De minister geeft aan dat het ontwerp-kaderbesluit niet betekent dat je niet kritisch kunt zijn. Ik ben daar erkentelijk voor. Het is volgens mij inderdaad zeer goed mogelijk om er kritisch over te zijn. Hij heeft trouwens zelf ook een aantal onderwerpen genoemd waarop het misschien wat beter had gekund en punten die misschien niet nodig waren geweest. Ik heb ook het rapport gekregen van de Permanente Commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht. Ik heb een beetje moeite met de kwalificatie van de minister dat het hierbij gaat om mensen met rechtspolitieke opvattingen. Volgens mij zijn het ook deskundigen. Niet alle deskundigheid is rechtspolitiek. Bovendien biedt de commissie de rapporten niet aan iedereen aan bij wie ze in goede aarde vallen. Ik heb mij bijvoorbeeld niet gehouden aan het advies van de commissie over Prüm. Ik geloof dat deze commissie meer respect verdient dan uit de woorden van de minister zou kunnen blijken. De commissie maakt een aantal opmerkingen, die mevrouw Strik al heeft genoemd en die volgens mij de regering aanleiding zouden moeten geven om er wel naar te kijken. Ik zie dat de minister het rapport inmiddels heeft ontvangen. Ik weet niet of hij in staat is om het meteen te behandelen. Mij dunkt dat de permanente commissie een aantal observaties meldt die wij serieus hebben te nemen, willen wij ooit kunnen instemmen met dit kaderbesluit.

Ik heb overigens absoluut geen onheus bedoelde opmerking gemaakt toen ik sprak over het spreektempo van de minister. Hij had een tekst voor zich en voorlezen leidt wel eens tot hoge snelheid. Ik wil na deze vergadering in staat zijn om een en ander nog eens rustig te bestuderen.

Net als mevrouw Strik vraag ik wat ertegen is om nog even te wachten en om na te gaan of wij niet in staat zijn om op een niet al te lange termijn te zorgen voor een meer eenduidige regeling van beschermingsniveaus en privacyaspecten, die op het ogenblik zeer gefragmenteerd en zeer secto-

raal aan de orde zijn. Wij hebben het Verdrag van Prüm goedgekeurd en dat is prima, maar mij bleek dezer dagen dat ik van andere ontwikkelingen dan die van Prüm nauwelijks op de hoogte was. Wij zouden daar als commissie een brief over schrijven, maar ik neem dit punt nu ook even mee. Ik las in de krant dat de Engelse politie kans heeft gezien om een Nederlandse cd-rom met DNA-gegevens zoek te maken. Ik vroeg mij af of dat in overeenstemming was met het Prümregime, dat zo buitengewoon zorgvuldig zou zijn en waarbij alleen in geval van hits iets zou worden gegeven. Er worden echter blijkbaar hele databestanden overgedragen. Dat is althans in dit geval gebeurd. In het stuk van de permanente commissie, die inderdaad deskundig blijkt te zijn, lees ik dat dit te maken heeft met het SIS, het DIS en andere regelingen. Ik wil van de minister weten hoe zich dit verhoudt met de zorgvuldigheid die wij in het Verdrag van Prüm hebben afgesproken. Is het niet zo, zoals ik dacht, dat men alleen kan toetsen of er ergens een gegeven beschikbaar is? Is het zo dat men cd-roms uitwisselt waarop hele databanken zijn opgeslagen? Als het laatste het geval is, voel ik mij niet verkeerd voorgelicht, want ik had dat wellicht moeten weten, maar voel ik mij er wel ongelukkig bij, want mijn indruk van het Verdrag van Prüm was dat het allemaal heel zorgvuldig zou gaan. Dat heb ik ook in mijn fractie uiteengezet. Als de praktijk is dat men gewoon maar cd-roms met elkaar uitwisselt, vraag ik mij af waarom wij überhaupt nog verdragen nodig hebben om dit netjes te regelen. Ik heb grote moeite om te overzien wat er in al die verschillende regelingen aan verschillende aspecten wordt gedaan. In een oude versie ter voorbereiding van het raadsbesluit zag ik dat verschillende landen verschillende opvattingen hebben over hoe ze met dit kaderbesluit willen omgaan. Ik neem mijzelf als toetssteen: als ik dit niet meer kan begrijpen, wat moet een normale burger dan? Wij zijn bezig met recht dat zeer ingrijpend is voor de positie van de burger. Wat gaat er eigenlijk fout als wij wat meer tijd uittrekken en bekijken of wij in Europees verband tot meer eenheid kunnen komen?

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Voorzitter. Excuus voor het geval dat mijn vragen enigszins overlappen wat er al aan de orde is geweest. Artikel 3 geeft lidstaten ruime mogelijkheden om de verkregen data voor andere doeleinden te gebruiken dan waarvoor deze zijn verzameld. De verwerking moet dan wel rechtmatig, adequaat ter zake dienend en niet bovenmatig zijn. De overwegingen van de Raad voor het kaderbesluit lezend, stel ik vast dat in overweging 5bis staat: «Het kaderbesluit is alleen van toepassing op gegevens die door de bevoegde autoriteiten worden verzameld of verwerkt met het oog op preventie, onderzoek, opsporing en vervolging ter zake van strafbare feiten en tenuitvoerleggingen van straffen». Ik vraag mij af hoe ik het tweede lid van artikel 3 dan moet lezen. Daar staat: «Verdere verwerking voor een ander doel is toegestaan, mits (a) deze verwerking niet onverenigbaar is met het doel waarvoor de gegevens zijn verzameld ...» Dat doel is volgens overweging 5bis: preventie, onderzoek enzovoort. Mag de verwerking ver buiten dat doel om gaan? Mag het voor een ander doel gebeuren? Hoe denkt de minister dat de betreffende autoriteiten daarop controle kunnen houden? In de visie van mijn fractie is het een openeinderegeling. Wij zijn bevreesd dat dit een kant kan opgaan, die niemand heeft beoogd. Wij hebben begrepen dat de regels van het kaderbesluit ook van toepassing kunnen zijn in een strikt nationale context. De minister heeft gemeld dat hij daarmee kan instemmen, omdat dat de rechtseenheid binnen de Europese Unie vergroot. Wij vragen ons af hoe deze opvatting van de regering zich verhoudt tot het feit dat in het besluit vaak wordt verwezen naar nationaal recht. Hoe is dan de verhouding met de normen uit andere juridische teksten in het nationale recht die wellicht een hogere mate van bescherming bieden dan het kaderbesluit?

Antwoord van de minister

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Alvorens ik op de inhoud inga, ga ik in op de procedurele punten die aan de orde zijn gesteld. De heer De Vries heeft een opmerking gemaakt over mijn spreektempo en heeft dat verklaard uit het voorlezen van de tekst. Dat was echter niet het geval. Als ik de tekst waarvan ik gebruik maakte, had voorgelezen, had ik waarschijnlijk vanzelf een rustiger tempo gevolgd. In het belang van de goede voortgang van de beraadslagingen heb ik geprobeerd er de hoofdpunten uit te lichten en die hier en daar met persoonlijke aantekeningen en nuanceringen onder de aandacht te brengen. Dit ter verklaring van mijn spreektempo.

Het tweede meer procedurele punt dat de heer De Vries aan de orde stelde, was hoe wij ons verhouden tot de Permanente Commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht. Het antwoord is: zeer geïnteresseerd. Ik heb absoluut geen depreciatie van deze commissie met verscheidene van mijn vroegere zeer geleerde collega's tot uitdrukking willen brengen. Rechtspolitiek is een geheel neutraal begrip. Ik geef ook rechtspolitieke opvattingen in de discussie met uw commissie en uw Kamer. Zo heb ik het begrip althans altijd verstaan en gebruikt. Rechtspolitieke standpunten kun je niet op een zinnige manier innemen anders dan wanneer je over enige deskundigheid beschikt ten aanzien van de besproken onderwerpen. Ik noemde het rechtspolitieke opvattingen, omdat er geen twijfel over kan bestaan dat de commissie-Meijers zich ten doel stelt om vanuit een commitment aan een bepaald waarderingspatroon van de Europese samenwerking te reageren op voorstellen. Vaak maakt de commissie kritische opmerkingen, wanneer zij meent dat er te veel mogelijkheden worden geopend voor uitwisseling van gegevens of strafrechtelijke samenwerking. Vaak ook geeft de commissie waarschuwingen: let op, in deze situatie kan er misbruik worden gemaakt. Daar kijken wij altijd zeer serieus naar. Ik geloof echt dat het een misverstand is, dat in mijn gebruik van het woord rechtspolitiek op de een of andere manier een depreciatie school. Voor zover dat misverstand is ontstaan, neem ik dat graag weg.

De heer **De Vries** (PvdA): Als het een misverstand was, neem ik dat graag aan. Wat bij mij meer indruk maakte, was dat de minister zei: de commissie adviseert mensen bij wie dat advies in goede aarde valt. Dat hield toch zeker de suggestie in dat de commissie probeert mensen naar de mond te praten.

Minister **Hirsch Ballin**: Nee, de commissie stelt zich ten doel om steun te verwerven voor standpunten. Daartoe richt de commissie zich soms tot mij. Ik krijg ook regelmatig brieven van de commissie. Kennelijk is dan de veronderstelling dat de zorgen en gezichtspunten die daarin naar voren worden gebracht bij mij in goede aarde vallen en dat ik erin geïnteresseerd ben.

De heer **De Vries** (PvdA): Of dat u ze nodig hebt.

Minister **Hirsch Ballin**: Dat gaat vaak samen. Verondersteld wordt kennelijk dat ik er dan wat mee doe. Misschien is deze brief ook wel ergens op het ministerie binnengekomen. Wij zullen subiet laten onderzoeken of de brief ergens bij de registratie bekend was. Ik zal in ieder geval het e-mailadres van de commissie benutten om te laten weten dat ik het buitengewoon op prijs zal stellen als wij tegelijk met uw Kamer op de hoogte worden gesteld van zaken als die in ons debat een rol spelen. Ik hoop dat ik hiermee voldoende waardering heb uitgesproken voor de commissie-Meijers om vervolgens, nu ik het heb gelezen, te mogen melden dat het een interessant stuk is. De commissie merkt terecht op dat

het voorstel moet worden gezien in het kader van het Haagse Programma inzake de versterking van een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht in de Europese Unie. Het is juist dat binnen deze ruimte de ontwikkeling van een politieke en justitiële samenwerking onontbeerlijk is en dat harmonisatie van normen enzovoort een essentieel vereiste is. Met die uitgangspunten ben ik het zeer eens. Die vormen het startpunt van de alinea waarin de commissie inhoudelijk op het voorstel ingaat.

Na wat ik allemaal over de commissie heb gezegd, kan ik het mij veroorloven om vervolgens enigszins kritisch te reageren op wat er in de brief staat. Dat het voorstel zou leiden, zoals in de voorgaande alinea staat, tot rechtsonzekerheid en een onbevredigend beschermingsniveau voor de burgers en dat niet of veel te weinig rekening wordt gehouden met de fundamentele beginselen van het gegevensbeschermingsrecht, deel ik niet met de commissie. Ik licht dit graag toe en het komt voor een deel vanzelf naar voren wanneer ik inga op de vragen die uw commissie naar voren heeft gebracht. De permanente commissie stelt dat de fundamentele beginselen van het gegevensbeschermingsrecht zijn neergelegd in Verdrag nr. 108 van de Raad van Europa en Aanbeveling R (87)15 van de Raad van Ministers van de Raad van Europa. Dat is inderdaad de solide ondergrond van heel veel van wat er is gebeurd op het gebied van de gegevensbescherming en vervolgens in de Europese Unie is benut. Echter, daar waar het verdrag niet zonder meer wordt gevolgd, gebeurt dat wegens de eigen aard van de gegevens die worden verwerkt in het kader van de politieke en justitiële samenwerking. De mening dat, omdat er bepaalde afwijkingen zijn van dat verdrag, fundamentele beginselen niet in acht worden genomen, kan ik niet delen. Op dat punt kan ik de permanente commissie niet volgen in haar benadering.

Daarna gaat de commissie in op overweging 13a, artikel 14 en de verzameling van gegevens. De commissie stelt: «Overweging 13 lijkt te suggereren dat deze basisvoorwaarde slechts een facultatieve verplichting impliceert.» Ik zal daarnaar kijken, want de tekst is nog niet gefinaliseerd, maar ik heb overweging 13 niet zo gelezen. De overwegingen moeten in samenhang worden gezien en in ieder geval staat de uitwerking in de artikelen. Het is dus van belang om de goede verhouding te zien tussen de artikelen en de overwegingen. Op artikel 14 ga ik straks in naar aanleiding van de gestelde vragen. De permanente commissie meent dat in overweging 12 de basisvoorwaarde van artikel 14 wordt «gerelativeerd doordat wordt overwogen dat bij de doorgifte van persoonsgegevens aan derde landen of internationale organen de gegevens »in beginsel« adequaat (moeten) worden beschermd.» Ook in verband met de nettoyage van de vertaling zal ik goed kijken naar dat «in beginsel». Ik heb er af en toe ook wat discussie over met een van mijn collega's die zich op het standpunt stelt dat je van iets wat in beginsel geldt nooit ofte nimmer mag afwijken, terwijl andere collega's...

De heer **Franken** (CDA): Dat is de protestantse versie van uw collega Donner?

Minister **Hirsch Ballin**: Ik geloof dat hier al persoonsidentificatie heeft plaatsgevonden. «In beginsel» kan ook, zoals naar mijn idee de permanente commissie doet, worden opgevat als iets waarvan kan worden afgeweken. Wij zullen er in de vertaling naar kijken. Als er situaties zijn waarvan kan worden afgeweken, dan moeten die worden voorzien in de regelingen zelf, dus in dat wat er is bepaald in het corpus van het kaderbesluit. Ik denk dus niet dat er kan worden gesproken van een verlaging van het beschermingsniveau door miskenning van fundamentele basisbeginselen.

Over het recht op informatie heb ik al iets gezegd, evenals over de wijze van verwerking en het doelbindingsbeginsel.

De permanente commissie merkt voorts op: Er «wordt ten aanzien van de

verschillende categorieën van betrokkenen (criminel, slachtoffers, getuigen, enz.) geen onderscheid gemaakt.» Dat is waar, omdat het een algemeen kaderbesluit is. Tegelijkertijd geldt wel dat voor specifieke onderwerpen specifieke regels worden gesteld in aanvulling op de algemene regels van het kaderbesluit, dat tenslotte niet op al die terreinen het laatste woord is. Wij zijn bijvoorbeeld bezig met de procedurele rechten, dus ook de rechten van verdachten en dergelijke.

De permanente commissie stelt in het tweede deel van haar brief de vraag aan de orde of er niet een betere bescherming kan worden geregeld. Dat is vooral een kwestie van timing van de besluitvorming. Dit gaat overigens bij meer onderwerpen spelen. Wanneer er tot uitstel wordt overgegaan, komen wij er waarschijnlijk pas aan toe onder het Verdrag van Lissabon. De commissie verwacht dat dit een ommekeer bewerkstelligt doordat dan onder meer de justitiële samenwerking in strafzaken en de controle door het Europees Hof van Justitie mogelijk worden gemaakt. Ik ben het eens met wat de commissie hier stelt over de waarde van het Verdrag van Lissabon. Het betekent echter niet dat het verkeerd zou zijn om voor een aantal kaderbesluiten die in procedure zijn, de besluitvorming af te ronden. Tenslotte duurt het nog even eer de ratificatie van het Verdrag van Lissabon in de 27 lidstaten voltooid zal zijn. Op het moment dat het hof een rol krijgt te spelen, zal dat een rol zijn in verband met een bepaalde overgangperiode en met afwijkingmogelijkheden ten aanzien van de derde pijler, die helaas in de onderhandelingen zijn toegestaan, met name aan Groot-Brittannië en Frankrijk. Daarin kan dit worden meegenomen. Juist in het licht van de discussies die door mijn voorganger en mij al enige jaren zijn en worden gevoerd met de Tweede Kamer, moeten wij mijns inziens zeggen, dat het goed is als dit wordt geregeld. De commissie stipt ook aan de verhouding tot het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Dat raakt een punt dat ook door mevrouw Strik aan de orde is gesteld in navolging van de permanente commissie of naar aanleiding van mijn brief. Misschien had die zin in mijn brief iets helderder geformuleerd moeten zijn, want als het gaat om gegevensverwerking door de lidstaten in een puur nationale context, dan is het Handvest van de grondrechten inderdaad niet van toepassing uit hoofde van het Verdrag van Lissabon, maar als het gaat om de uitvoering van het Europese recht door de lidstaten, dan is het handvest wel degelijk van toepassing. Ik denk dat dit het punt is dat mevrouw Strik bedoelde. Die nuancering had inderdaad bij die zin moeten zijn aangebracht. Dank voor de gelegenheid om dat nog even tot uitdrukking te brengen. Het gaat dus inderdaad ook om de toepassing van het Europese recht ...

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): Dus ook van het kaderbesluit.

Minister **Hirsch Ballin**: Precies, maar het kaderbesluit krijgt niet door dat enkele feit een reikwijdte die ook de nationale toepassingen betreft.

De **voorzitter**: Lukt het u om nu eerst de heer Franken te beantwoorden, aangezien hij om kwart voor vijf weg moet?

Minister **Hirsch Ballin**: Dat doe ik graag. Waarom geen algemene verplichting tot kennisgeving aan betrokkene van de gegevensverwerking? Dat is een van de punten die ook door de commissie-Meijers worden aangesneden. Een algemene verplichting tot kennisgeving aan de betrokkene past slecht bij het politiewerk, soms wegens de procedure, soms wegens de situatie, zoals bij acute ordeverstoringen en rechtshandhavend optreden. Gegevensverwerking kan met de huidige technologie dan op zeer korte termijn plaatsvinden. Voor bijvoorbeeld toezicht rondom stadions zijn er mogelijkheden om nog terwijl de rel gaande is, te beginnen met de gegevensverwerking. Dat is een situatie die zich vooral voordoet bij recidiverende hooligans. De aard van de gegevensverwerking

verzet zich dus tegen een algemene verplichting. Een ander punt is dat opsporingsonderzoeken soms minder kans van slagen maken wanneer de op te sporen personen en handelingen bekend worden aan de betrokkenen. Dat kun je natuurlijk met uitgestelde regelingen doen enzovoort, maar dat is vanzelf het geval in het strafproces.

Dan de vraag of artikel 12 niet te vaag is in verhouding tot artikel 3. Artikel 3 bevat algemene beginselen voor de gegevensverwerking. Die zijn ook terug te vinden in onze Wet politiegegevens. In dat artikel is geen rechtstreekse verwijzing naar de opsporing en vervolging van strafbare feiten op nationaal niveau opgenomen, maar dat is wel aan de orde bij de uitwisseling van gegevens tussen de lidstaten. Dat volgt uit artikel 1, tweede lid, van het ontwerp-kaderbesluit. Artikel 12 kent meer doelen met het oog waarop de verstrekte gegevens door de ontvangende lidstaat worden verwerkt. Daarover heeft de Europese Toezichthouder Gegevensbescherming opmerkingen gemaakt, in het bijzonder over d. Het enige verschil met het Nederlandse recht op dit punt, is dat verdere verwerking gebonden is aan de uitvoering van de politietaak. Tegelijkertijd geeft de aanduiding «uitvoering van de politietaak» een heel ruim kader, zoals blijkt uit artikel 5.1, tweede lid, van het Besluit politiegegevens. Doordat in punt d van artikel 12 wordt verwezen naar het nationale recht van de lidstaten blijft artikel 5.1, tweede lid, van het Besluit politiegegevens van toepassing op de verwerking van gegevens die onder de werking van het besluit vallen. Het leidt immers niet tot een uitsluiting van het toepassingsbereik. Het derogeert dus niet.

Dan de vraag hoe de gegevensbescherming zich verhoudt tot sectorale regelingen. Ik heb er al iets over gezegd. Er zijn mogelijkheden voor nadere regels op specifieke terreinen. De overwegingen 24bis en 24ter geven daarvoor een richtsnoer. In de praktijk zal er verder een weg in moeten worden gevonden.

Een andere vraag betreft de verhouding tussen de regels van het ontwerp-kaderbesluit en de bestaande regels. Het kaderbesluit bevat regels over bescherming van gegevens die worden verwerkt ten behoeve van opsporing en vervolging van strafbare feiten die tussen de lidstaten worden uitgewisseld of tussen de lidstaten en Europol en Eurojust, of die door Europol en Eurojust aan de lidstaten zijn verstrekt. De verhouding tussen het kaderbesluit en de bestaande regels wordt beschreven in de overwegingen 24bis en 24ter. Wat er aan regels staat in de Europolovereenkomst en het Raadbesluit Eurojust blijft onverkort gelden.

De heer **Franken** (CDA): Het betreft het punt dat ik aan de orde heb gesteld over de samenloop. Ik ben blij met de verwijzing. Dank.

Minister **Hirsch Ballin**: Het zijn vrij uitgebreide overwegingen. Er wordt een hele reeks van die specifieke toepassingsvelden genoemd. Ook wat het kaderbesluit betreft ter omzetting van het Verdrag van Prüm, geldt dat de speciale regels onverkort blijven gelden. Ik denk dat het goed is om ook op dat punt deze verduidelijking te bieden. Voor de verstrekking en verdere verwerking van de bijbehorende persoonsgegevens die op grond van een rechtshulpverzoek kunnen worden verstrekt, gelden de regels van het kaderbesluit.

De speciale regels van de Schengenuitvoeringsovereenkomst inzake het SIS blijven onverkort gelden. De Schengenuitvoeringsovereenkomst bevat een afzonderlijke paragraaf. Ik verwijs naar Titel IV, hoofdstuk 3, artikel 126 en volgende, en hoofdstuk II, artikel 93 en volgende. Het uitgangspunt bij het kaderbesluit is dat de regel van toepassing is die betrokkene de meeste rechtsbescherming biedt. Per bepaling afzonderlijk zal moeten worden bekeken welke regel de verst strekkende bescherming biedt. Het is een zeer beschermende regeling van de verhouding tussen de verschillende regelingen.

Bij de Rechtshulpovereenkomst 2000 geldt dezelfde benadering. Artikel

23, dat een specifieke doelbinding bevat, blijft onverkort gelden. Overigens gelden de regels van het kaderbesluit. Het is dus steeds hetzelfde patroon in de verhouding tussen het kaderbesluit en de specifieke regelingen. Ik denk dat dit goed is en bijdraagt aan het beschermingsniveau. Daarom zei ik net in reactie op de brief van de commissie-Meijers, dat dit absoluut niet iets is dat afbreuk doet aan het beschermingsniveau. Waar er hogere beschermingsniveaus zijn, blijven die overeind, maar het kaderbesluit bevat een algemeen toepasselijke ondergrond daarvoor. Het is steeds de bedoeling geweest, ook van onze kant, om dat met het kaderbesluit te bewerkstelligen.

Als Nederland gegevens aan een derde land verstrekt, moet het ontvangende land de passende waarborgen bieden voor de gegevensverwerking. Op het moment dat gegevens aan ons worden verstrekt, geldt ons beschermingsniveau.

Wat de notificatie betreft, is artikel 126bb bepalend. Ik heb daar zonet al iets over gezegd.

Ik kom nu toe aan de vragen van mevrouw Strik.

De heer **Franken** (CDA): Ik dank de minister voor het antwoord. Mevrouw Van Bijsterveld en ik kunnen nu vertrekken en hoeven onze andere parlementaire verplichting niet langer te laten botsen met deze.

Minister **Hirsch Ballin**: De vraag van mevrouw Strik over het handvest heb ik al beantwoord toen ik over de commissie-Meijers sprak. Ik zou nog terugkomen op artikel 14 over doorgifte van gegevens aan derde landen en op de vraag van de commissie-Meijers of er niet ook in een Europese regeling had moeten worden voorzien. Het kaderbesluit betreft vooral de gegevensuitwisseling tussen de lidstaten. De vraag kan worden opgeworpen of er op grond van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie wel een bevoegdheid van de Raad bestaat om over dit onderwerp afspraken te maken. Daarbij komt dat de lidstaten zelf reeds de nodige bilaterale afspraken hebben. Nu gekozen is voor beperking van het kaderbesluit tot gegevens die tussen de lidstaten en Europol, Eurojust enzovoort worden uitgewisseld, ligt het voor de hand om de regeling voor de verstrekking van de gegevens aan derde landen te beperken tot de uitgewisselde gegevens. Anders zou het kaderbesluit treden in de materie lidstaat-derde land, zonder dat er sprake is van een Europese betrokkenheid. Het kaderbesluit beperkt zich dus tot wat al in Europese kaders zit. Het is niet toepasselijk als het gaat om gegevensuitwisseling tussen een lidstaat en een derde land buiten de Europese kaders om. Er zouden anders mogelijk ook complicaties ontstaan in de verhouding tot de bilaterale regelingen ten aanzien van die derde landen.

De heer De Vries gaf geheel correct weer dat het Verdrag van Prüm is gebaseerd op het systeem hit-no hit met DNA-profielen en vingerafdrukken. Als er een hit is, gaan de gewone regels voor de rechtshulp gelden. Dat is ook de geschiedenis met de cd-rom waarover nogal wat te doen is na het zoekraken ervan. Een cd-rom kan best op basis van een rechtshulpverzoek worden uitgewisseld. Voor Prüm geldt echter wat de heer De Vries net aangaf.

De heer **De Vries** (PvdA): Hoe is het dan mogelijk dat die cd-rom in Engeland terechtkomt, zonder dat het iets met Prüm te maken heeft? Hit of no hit is iets anders dan dat je je hele databestand aan een ander land ter beschikking stelt.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik ben uiteraard geïnformeerd over de cd-romkwestie, maar ik heb mij niet voorbereid op vragen hierover vanmiddag en kan dus helaas geen gedetailleerde informatie geven.

De **voorzitter**: U krijgt er zo direct een brief van ons over. Als u die kunt beantwoorden, is deze zaak meteen klaar.

Minister **Hirsch Ballin**: Het zou zomaar kunnen, dat er ook al vragen van de Tweede Kamer over zijn. In ieder geval heb ik de mededeling gekregen dat men het aan Britse zijde heel pijnlijk vindt wat er is gebeurd. De verstrekking van de cd-rom is gebaseerd op rechtshulp tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk. De details zal ik graag uiteenzetten in antwoord op de brief of op Kamervragen.

Aan het adres van de heer De Vries merk ik op dat het kaderbesluit breed sectoraal gericht is. Het gaat immers over de samenwerking op het gebied van politie en justitie. In antwoord op de betreffende vraag van de heer Franken heb ik aangegeven dat specifiekere afbakeningen en de daarbij behorende regels van kracht blijven en hun waarde houden. Het kaderbesluit legt wel een zinvolle bodem voor wat er op dit terrein gebeurt. Europol en Eurojust kennen ook meer specifieke regels.

Wat het tempo betreft, geldt dat het betere de vijand kan zijn van het goede. Zolang wij de procedure inzake dit kaderbesluit niet tot een einde brengen, geldt er geen algemene basis, omdat richtlijn 95/46 niet op de justitie-/politie-samenwerking van toepassing is. Het Verdrag van de Raad van Europa wel. In mijn ogen wordt het hoog tijd dat wij richtlijn 95/46 completeren met een kaderbesluit over dit onderwerp.

De heer **De Vries** (PvdA): Mijn vraag was iets gericht, namelijk: wat gaat er eigenlijk fout als wij dit kaderbesluit niet hebben? Wij hebben al die specifieke regelingen. Voegt dit kaderbesluit iets toe aan die specifieke regelingen? Kennelijk niet. Wat is dan de bijzondere uitwerking van dit kaderbesluit?

Minister **Hirsch Ballin**: Die is tweërlei. Het is iets dat voor alle Europese lidstaten geldt en het legt, zoals gezegd, een bodem. Wij kunnen voor Nederland zeggen: wij hebben onze eigen wetgeving en die is van toepassing. Als de algemene regeling van het kaderbesluit er is, werkt dat bovendien zeer vereenvoudigend en verhelderend ten opzichte van volgende besluiten waarin specifieke regels worden gegeven. Tot nu toe is het de opvatting van Nederland, ook van de Tweede Kamercommissie, dat het van belang is dat wij een combinatie maken van het kaderbesluit met bijvoorbeeld de besluitvorming bij de implementatie van het Verdrag van Prüm. Dat is bij herhaling aan de orde geweest in het JBZ-overleg in de Tweede Kamer, en mijns inziens op goede gronden. Dat bindt uw Kamer natuurlijk niet, maar er is in ieder geval uit een oogpunt van gegevensbescherming en vergelijkbaarheid van de beschermingsniveaus in de lidstaten, winst te behalen door het op dit terrein te doen. Het geeft ook een basis, mocht de bescherming tekortschieten in een van de andere 26 lidstaten. Ik ga er maar even gemakshalve van uit dat het uit het oogpunt van het kaderbesluit bij ons allemaal dik in orde is, wat naar mijn stellige overtuiging ook het geval is. Het is prettig om een basis te hebben waarop andere lidstaten kunnen worden aangesproken, mocht er bij hen een deficiëntie zijn op dit terrein. Ook dat is de betekenis van zo'n kaderbesluit. Het gaat dan niet om de concrete toepassing, maar om het feit dat er een basis is om andere lidstaten aan te spreken op hun beschermingsniveaus.

Mevrouw Broekers-Knol geef ik toe dat artikel 12 inderdaad de mogelijkheid bevat om gegevens verder te verwerken voor andere doeleinden. Die doeleinden zijn niet bij voorbaat te beperken, maar daarbij geldt wel het vereiste van instemming door de verstreckende partij, en dan komt het nationale recht in beeld. Naar Nederlands recht kunnen politiegegevens alleen verder worden verwerkt ten behoeve van de politietaken. Die restrictie blijft van kracht, met controle van de rechter-toezichthouder.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Naar Nederlands recht blijft het beperkt tot de politietaak. Als een andere lidstaat gegevens vanuit Nederland wil hebben voor een ander doel, is dan ook de Nederlandse wetgeving van toepassing, wat betekent dat die gegevens dan niet worden verstrekt?

Minister **Hirsch Ballin**: Als er een verdere verwerking nodig is, dan is het Besluit politiegegevens van toepassing. Wat wij niet verder kunnen verwerken, kunnen wij ook niet verder verstrekken.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Het gaat erom welk recht van toepassing is als het andere land gegevens verder wil bewerken.

Minister **Hirsch Ballin**: Dat wordt beheerst door de specifieke afspraken met dat land en vervolgens door het recht van dat land. Binnen dat kader moeten wij blijven.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Oké.

De heer **De Vries** (PvdA): Ik geloof dat ik de minister hoorde zeggen dat als een ander land gegevens heeft gekregen het daarmee niet mag omgaan zonder instemming van het verschaffende land. Dat lees ik niet in artikel 3.

Mevrouw **Broekers-Knol** (VVD): Dat staat in artikel 12. Daar staat dat die gegevens alleen verder mogen worden verwerkt voor andere doeleinden dan waarvoor zij verstrekt of beschikbaar worden gesteld, indien dat doeleinden zijn die in dit artikel zijn vermeld onder a t/m d.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, dank voor uw toelichting. Fijn dat u er was. Wij krijgen van u nog een reactie op de brief die u nog van ons zult ontvangen.

Sluiting 17.03 uur.